

Onderwerp: **Warmtevisie 2021**

De Nederlandse energietransitie is in volle gang. In 2050 willen we in Nederland alleen nog maar duurzaam opgewekte energie gebruiken en geen aardgas meer. Maatschappelijk gezien heeft deze transformatie een grote impact. Deze warmtevisie geeft een globale planning van de stappen die de gemeente wil zetten in de warmtetransitie en is daarmee een herijking en concretisering van de Warmtevisie uit 2020. Er worden een aantal verkenningengebieden genoemd, waar de gemeente wil starten met onderzoek en stimuleren van het aardgasvrij(-ready) maken van woningen door isoleren of vervanging van installaties. Voor de uitvoering van de transitie zijn we sterk afhankelijk van landelijke en regionale ontwikkelingen, bijvoorbeeld als het gaat om financiering en wetgeving.

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met de in de warmtevisie genoemde uitgangspunten (par. 3.1), de (aanpak voor de) verkenningengebieden en het bijbehorende globale tijdspad.

1. Inleiding

De Nederlandse energietransitie is in volle gang. In 2050 willen we in Nederland alleen nog maar duurzaam opgewekte energie gebruiken en geen aardgas meer. Maatschappelijk gezien heeft deze transformatie een grote impact. Mensen zullen veel energie moeten gaan besparen en geld in hun huis moeten investeren om dit klaar te maken voor een toekomst zonder aardgas. De warmtetransitie gaat om investeren in je huis, betaalbaarheid en haalbaarheid. Dat is maatwerk. Want voor mensen in een stedelijk gebied, ziet de transitie er bijvoorbeeld anders uit dan voor mensen in het buitengebied. Voor mensen met een koopwoning, verschilt het weer van mensen in een huurwoning. En welke oplossingen er mogelijk zijn, is natuurlijk ook afhankelijk van de beschikbare warmtebronnen. Daarover gaat deze warmtevisie (Transitie Visie Warmte): over hoe wij samen dit einddoel in 2050 kunnen halen. In 2030 wordt landelijk de tussenstand opgemaakt.

In de eerste warmtevisie (2020) lag de focus met name op de opgave en een globaal inzicht in de te verwachten technische oplossingen voor verschillende delen van de gemeente. Er is afgesproken te werken volgens de drie sporen:

- 1) Bewustwording
- 2) Besparen en isoleren
- 3) Verkennen van (technische) mogelijkheden

Deze visie is een herijking en concretisering van de voorgaande visie. Het geeft inzicht in een fasering in aanpak en focust vervolgens op de gebieden waar de gemeente als eerste verdere stappen wil zetten richting aardgasvrij. Het gaat daarbij om het stimuleren van isoleren en besparen, om nader onderzoek en de dialoog met de bewoners en ondernemers uit die gebieden. Het is te prematuur om data te noemen wanneer (deze) gebieden van het aardgas af zouden gaan.

Concreet zetten we met deze visie de komende jaren in op:

- Gemeentebrede communicatie over isoleren en besparen via het Energieloket. Daarbij benaderen wij, naast algemene communicatie, doelgroepen gericht. Bijvoorbeeld op basis van het bouwjaar van hun woning, ligging van de woning en mogelijkheden voor technische maatregelen. Extra aandacht gaat hierbij ook uit naar de gebieden Burgt, Piersonlaan, Kromme Akker en omgeving Budkesstraat.
- Onderzoek naar de mogelijkheden voor een warmtenet in de kern Barneveld en Voorthuizen.
- Onderzoek naar de mogelijkheden en koppelkansen voor een duurzame warmtevoorziening in Harselaar-Oost in combinatie met de revitalisering van het terrein.
- Voortzetting Wijk van de Toekomst De Glind.

2. Door de raad gestelde kaders

- Kaders warmtevisie 2020 (2019)
- De drie sporen aanpak uit de warmtevisie 2020, te weten: 1) bewustwording, 2) besparen en isoleren, 3) verkennen van technische mogelijkheden van warmtevoorzieningen.

3. Effect/Meetbare doelstellingen

Inzicht in de fasering van de warmtetransitie en op welke verkenningengebieden de gemeente zich tot 2030 richt om als eerste aan de slag te gaan met informeren, technische onderzoek en de dialoog met inwoners en ondernemers.

4a. Argumenten

4.1 *Er is vanuit de landelijke overheid een opgave*

Vanuit het Klimaatakkoord is er voor gemeenten een opgave om uiterlijk in 2021 een warmtevisie op te stellen, waarin het tijdspad wordt vastgelegd voor een (stapsgewijze) aanpak richting aardgasvrij in 2050.

4.2 *Het noemen van verkenningengebieden en een globale planning geeft perspectief*

In de visie worden gebieden genoemd waar de gemeente verwacht op korte, middellange en lange termijn stappen te zetten in de warmtetransitie. Ook is weergegeven welke technische oplossingen er, met de kennis van nu, worden verwacht in de verschillende wijken, dorpen en buitengebied. De warmtevisie geeft daarmee richting voor de gemeentelijke organisatie, professionele stakeholders en inwoners/ondernemers in deze gebieden en bij herstructurering/vervanging.

4b. Kanttekeningen

- Het is goed ons te realiseren dat in de gemeente Barneveld veel woningen in het buitengebied zijn gesitueerd of de bebouwingsdichtheid laag is. Deze woningen zijn voor het overgrote deel in de toekomst aangewezen op individuele warmteoplossingen. Realisatie hiervan gebeurt op natuurlijke momenten, als bij een verbouwing of verhuizing. Dat betekent dat bewoners zelf (financieel) verantwoordelijk zijn voor het treffen van maatregelen en dat de gemeente daarin een informerende en stimulerende rol kan aannemen.
- In de uitvoering van de lokale warmtetransitie zijn we mede afhankelijk van andere partijen en landelijke en regionale ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld de verwachte nieuwe Warmtewet, netwerkcapaciteit voor elektra en toekomstige ligging/capaciteit van het (secundaire) gasnetwerk. De uitkomsten van de het landelijke onderzoek naar de kansen voor geothermie in onze regio is ook zo'n ontwikkeling, die voor Barneveld belangrijk is. De uitkomsten hiervan zijn, in tegenstelling tot eerdere berichten, pas bekend in de eerste helft van 2022 (> maart 2022). Ook zijn we afhankelijk van landelijke ontwikkelingen op het gebied van financiering en kostenverdeling van de warmtetransitie.
- Binnen de Regionale Energie Strategie is de transitie warmte naast opwek van zon en wind één van de opgaven. De Regionale Structuur Warmte is in eerste instantie een verzameling van lokale transitievisies, die de lokale processen zal versterken en ondersteunen. Kennisdeling, uitwisselen van informatie en gezamenlijke onderzoeken zijn belangrijke thema's binnen deze samenwerking.

5. Alternatieve scenario's

Landelijk is de stip op de horizon gezet voor een aardgasvrij Nederland in 2050. Via welke technische oplossingen dit in Barneveld wordt bereikt is van veel factoren en ontwikkelingen afhankelijk. Een regelmatige actualisatie van de warmtevisie (elke drie jaar) geeft inzicht in de ontwikkelingen, zodat we daar bij blijven aansluiten.

6. Proces

Na vaststelling van de warmtevisie 2021, starten wij de in de inleiding genoemde activiteiten in de verkenningengebieden. De gemeente doet dit niet alleen, maar samen met inwoners en ondernemers. De gemeente gaat:

- Een werkgroep samenstellen met inwoners, die (gevraagd en ongevraagd) advies kunnen geven over de voortgang van de energie/warmtetransitie gemeentebreed. We starten daarbij niet bij nul. De inwoners die in het voortraject deelnamen aan de klankbordgroep warmtevisie hebben aangegeven dat zij hierbij aangehaakt willen blijven.
- Per verkenningengebied, samen met inwoners en ondernemers uit die gebieden, de woningstichting en andere betrokkenen onderzoek doen naar aardgasvrije oplossingen voor die gebieden
- Afspraken maken met betrokken professionele, uitvoerende stakeholders over prioritering van projecten en het organiseren en uitvoeren hiervan
- Gemeentebreed inwoners en ondernemers informeren over de warmtetransitie

Voor de communicatie maken we, naast de gebruikelijke communicatiekanalen, gebruik van de nieuwe website www.duurzaambarneveld.nl. Ook organiseren wij in februari een duurzaamheidsevent voor inwoners en ondernemers uit Barneveld, om duurzaamheid breed en de warmtetransitie in het bijzonder op een laagdrempelige en leuke manier onder de aandacht te brengen. Dit event is gericht op wat er lokaal al allemaal gebeurt en kan op het gebied van duurzaamheid en is gericht op concreet handelingsperspectief voor inwoners.

Minimaal eenmaal per jaar wordt de gemeenteraad in een integrale evaluatie op de hoogte gehouden over de uitvoering van de energie- en warmtetransitie.

7. Financiële gevolgen

Uitvoering van de in de warmtevisie genoemde activiteiten wordt gedekt door reeds beschikbare personele capaciteit en financiële middelen. Deze middelen bestaan uit:

- 1) Het restant van het budget dat gemeenteraad bij de vaststelling van de eerste warmtevisie in februari 2020 voor de uitvoering van die visie heeft vastgesteld.
- 2) De extra middelen die met de Kadernota 2022 beschikbaar zijn gekomen voor de uitvoering van activiteiten op het gebied van duurzaamheid breed.
- 3) De toegezegde, maar nog niet gespecificeerde, Rijksbijdrage. De hoogte van de Rijksbijdrage in 2020 was € 253.000. Op basis van genoemde bedragen in de miljoenennota verwachten wij een bijdrage in dezelfde ordegrrootte. Wanneer de definitieve rijksbijdrage significant lager blijkt uit te vallen, dan zal er een keuze moeten worden gemaakt welke onderdelen het komende jaar worden uitgevoerd en welke activiteiten later in de tijd kunnen plaatsvinden.

We verwachten dat we vanuit bovenstaande beschikbare middelen de in de warmtevisie omschreven activiteiten voor 2022 kunnen uitvoeren. Eventuele extra benodigde middelen voor 2023 en 2024 brengen we via de P&C cyclus tijdig in.

8. Risico's

Zie kanttekeningen.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
W. Wieringa J.J. Luteijn

Bijlagen:
Warmtevisie 2021